
Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)

Advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het koninklijk besluit van 12 oktober 2004 inzake het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur

- gevraagd door de minister van leefmilieu, mijnheer Paul Magonette, in een brief ontvangen op 6 mei 2008
 - schriftelijk voorbereid door de werkgroep productnormen
 - goedgekeurd door de algemene vergadering op 10 juni 2008 (zie bijlage)
 - de originele taal van dit advies is Nederlands
-

1. Situering adviesvraag

- [1] De reglementering inzake het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (EEA) wordt aangepast aan nieuwe technische gegevens. Op Europees vlak regelt richtlijn 2002/95/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 januari 2003 de beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur. Deze richtlijn werd in Belgisch recht omgezet door het koninklijk besluit (KB) van 12 oktober 2004 inzake het voorkomen van gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur.
- [2] Het KB van 12 oktober 2004 (art. 2) verbiedt het op de markt brengen van EEA die bepaalde gevaarlijke stoffen bevatten zoals lood, kwik, cadmium, zeswaardig chroom, e.a. In bijlage III van het KB worden de toepassingen gegeven, conform de richtlijn, waarvoor de verbodsbepalingen in artikel 2 niet gelden.
- [3] Een Beschikking van de Commissie van 24 januari 2008 voegt aan de uitzonderingen op het verbod drie toepassingen toe. Deze beschikking stelt dat bepaalde materialen en onderdelen die lood en cadmium bevatten, van dat verbod moeten worden vrijgesteld omdat het gebruik van deze gevaarlijke stoffen in die specifieke materialen en onderdelen nog steeds onvermijdelijk is. Het is nog niet mogelijk cadmiumlegeringen in transductoren te vervangen door andere stoffen. Er bestaan ook nog geen kwikvrije platte lampen zonder lood en er zijn geen bruikbare alternatieven voor loodoxide in argon- en kryptonlaserbuizen.
- [4] Het ontwerp-KB dat ter advies voorligt, zet deze beschikking om door bijlage III van het KB van 12 oktober 2004 aan te vullen met de drie voormelde toepassingen. Van deze gelegenheid wordt gebruikt gemaakt om een andere wijziging door te voeren. Het ontwerp-KB geeft aan de Minister van Leefmilieu de bevoegdheid om in het vervolg de bijlagen van het KB aan te vullen en te wijzigen om ze gelijkvormig te maken met de akten van de instellingen van de Europese Unie.
- [5] De minister vraagt om het advies van de raad in uitvoering van art. 19 §1, eerste lid van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid. De termijn om advies uit te brengen bedraagt één maand, zijnde tegen 6 juni 2008.

- [6] Over een vorig ontwerp-KB tot wijziging van het KB van 12 oktober 2004 heeft de raad advies uitgebracht op 23 mei 2006¹. Het ontwerp-KB stelde een verduidelijking voor van de verbodsbepaling in art. 1 van het KB. Draagwijdte voorgestelde wijzigingen

2. Draagwijdte van de bepalingen uit het ontwerp-KB

- [7] Wat de omzetting van de Beschikking betreft, neemt het ontwerp-KB de bepalingen van de ervan letterlijk over en voegt ze toe aan de toepassingen opgesomd in bijlage III van het KB van 12 oktober 2004.
- [8] Het ontwerp-KB stelt ook voor om de minister van Leefmilieu bevoegd te maken voor de aanpassing of aanvulling van de bijlagen van het KB. De vertegenwoordiger van de Minister heeft meegedeeld dat de reden van deze aanpassing is dat de procedure om de bijlage te veranderen door een minister korter is dan als de Koning het besluit moet uitvaardigen.
- [9] Het KB bevat drie bijlagen. Bijlage I van het KB somt de categorieën EEA op waarop het besluit van toepassing is. Bijlage II bevat een lijst van producten die onder de in bijlage 1 genoemde categorieën vallen. Bijlage III geeft de toepassingen die niet onder de verbodsbepalingen van art. 2 vallen.
- [10] Tot nog toe worden wijzigingen aan het KB van 12 oktober 2004 en zijn bijlagen aangebracht door middel van KB's. Daarop is de adviesverlening van toepassing zoals geregeld door art. 19 van de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid². Wanneer het gaat om de loutere omzetting van de minimale bepalingen van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees vlak, volstaat een kennisgeving aan de adviesraden.
- [11] Indien de omzetting van Europese akten die betrekking hebben op de bijlagen van het KB, niet meer zou gebeuren door een KB maar door een ministerieel besluit (MB), dan zou er geen adviesvraagstelling of kennisgeving naar de adviesraden meer gebeuren.
- [12] Aangezien richtlijn 2002/95/EG een harmonisatierichtlijn is (gebaseerd op art. 95 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap), en de richtlijnen die deze wijzigen bijgevolg ook harmonisatierichtlijnen zullen zijn, kan ervan uitgegaan worden dat bij de omzetting in Belgisch recht een kennisgeving in de meeste gevallen zal volstaan als procedurevereiste.

¹ Advies te consulteren op http://www.frdo.be/DOC/pub/ad_av/2006/2006a09n.pdf

² Art. 19. § 1. Onverminderd de door artikel 6, § 4, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voorgeschreven betrokkenheid van de Gewestregeringen, onderwerpt de Minister de ontwerpen van koninklijke besluiten ter uitvoering van de artikelen 5, §§ 1 en 2, 9 en 14 van deze wet aan het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, de Hoge Gezondheidsraad, de Raad voor het Verbruik en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

De Minister bepaalt in zijn adviesvraag de termijn waarbinnen het advies dient te worden verstrekt. Behoudens waar de noodzaak van een kortere termijn wordt aangetoond is deze termijn drie maanden. Deze termijn mag niet korter zijn dan één maand. Wanneer binnen de in de aanvraag bepaalde termijn geen advies wordt verstrekt, is het advies niet langer vereist.

§ 2. Voor besluiten die een loutere omzetting zijn van de minimale bepalingen van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees vlak, zijn de raadplegingen vermeld in § 1 niet verplicht, maar volstaat een kennisgeving aan de Raden vermeld in § 1.

Ontwerpen van koninklijke besluiten die invulling geven aan een door de richtlijn voorziene beleidsruimte of die andere elementen bevatten die de omzetting van de richtlijn als zodanig te buiten gaan, dienen echter wel ter advies te worden voorgelegd.

3. Algemene appreciatie van het ontwerp-KB

- [13] De raad stelt vast dat het ontwerp-KB een correcte omzetting is van de Beschikking van de Commissie van 24 januari 2008, en stemt er bijgevolg mee in.
- [14] De raad wijst erop dat hij in een vorig advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het KB van 12 oktober 2004 reeds heeft aanbevolen (zie par. 6): *“De raad wenst erop te wijzen dat de mogelijkheid om een adviesvraag te stellen over KB’s die een loutere omzetting zijn van de minimale bepalingen van harmonisatiemaatregelen genomen op Europees vlak, blijft bestaan volgens de wet op de productnormen, en te overwegen is indien het richtlijnen betreft die substantiële verbodsbepalingen of verplichtingen opleggen aan de industrie, zodat de stakeholders daarover op een actieve manier kunnen worden geconsulteerd.”*
- [15] De raad begrijpt dat voor de omzetting van Europese richtlijnen die de bijlagen van het KB betreffen, een kortere procedure wenselijk kan zijn. Evenwel wenst de raad ook op de hoogte te blijven van de wijzigingen aan de bijlagen van het KB. Daarom stelt de raad voor dat deze wijzigingen ook voor kennisgeving aan de adviesraden worden gestuurd. Door een dergelijke bepaling in het ontwerp-KB te voegen, blijft de participatie van de maatschappelijke organisaties gewaarborgd.

Bijlage Goedkeuring op 10 juni 2008 door de stemgerechtigde leden van de algemene vergadering via schriftelijke stemprocedure

- de 4 voor- en ondervoorzitters:
T. Rombouts, *I. Callens*, A. Panneels, J-Y. Saliez
- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor milieubescherming
R. de Schaetzen (Natagora), J. Gilissen (IEB), J. Turf (BBL)
- 4 van de 6 vertegenwoordigers van de niet-gouvernementele organisaties voor ontwikkelings-samenwerking:
B. Bode (Broederlijk Delen), A. Heyerick (VODO), B. Vanden Berghe (11.11.11); O. Zé (CNCD)
- geen vertegenwoordiger van de niet-gouvernementele organisaties die de belangen van verbruikers verdedigen
- 2 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties:
J. Decrop (CSC), C. Rolin (CSC)
- 5 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties:
I. Chaput (Fedichem), A. Nachtergaele (Federatie Voedingsindustrie), M.-L. Semaille (Fédération Wallonne de l'Agriculture), P. Vanden Abeele (Unizo), *O. Van der Maren (FEB)*
- de 2 vertegenwoordigers van de energieproducenten:
H. De Buck (Electrabel), F. Schoonacker (SPE)
- 3 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus:
M. Carnol (ULiège), L. Helsen (KULeuven), D. Lesage (UG)

Totaal: 23 van de 38 stemgerechtigde leden hebben het advies goedgekeurd

Opmerking: *Bij de voor- en ondervoorzitters, bij de organisaties voor ontwikkelingssamenwerking en bij de werknemersorganisaties is er één vertegenwoordiger nog niet aangeduid.*

Vergaderingen ter voorbereiding van dit advies

De werkgroep productnormen bracht het advies tot stand via schriftelijk overleg.

Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

- Mevr. Birgit FREMAULT (VBO)
- M. Jehan DECROP (CSC)

Wetenschappelijke raadgevers en uitgenodigde experts

- Prof. Luc LAVRYSEN (UGent, voorzitter van de werkgroep productnormen)
- Mevrouw Delphine MISONNE (Facultés Universitaires Saint Louis, vice-présidente du groupe de travail normes de produits)

Niet-stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

Secretariaat

S. Hugelier